

Orlogsværftet, det er den militære Ledelse, der er omstændeligere og ganske anderledes end paa private Værfter. Det er det, jeg Hundreder af Gange har sagt i Folketinget, medens jeg var Folketingsmand for 8de Kreds og især havde Orlogsværftets Arbejdere til Vælgere, at man burde komme ind paa at have en mere civil Ledelse af det civile Arbejde, der udføres derude, og derved blive i Stand til i højere Grad at tjene Staten som Skibsbygger. Det har imidlertid ikke frugtet — det har jeg heller ikke ventet, det skulde, med den overlegne Ledelse, man har paa Orlogsværftet, som ikke tager Hensyn til den Slags Smaating som, hvad der fremkommer paa Rigsdagen. Men dette er, som sagt, Forholdet, og derfor maa Arbejdet der nødvendigvis blive dyrere. Imidlertid er det dog et Spørgsmaal, om det i Længden bliver dyrere; for bygges der noget Sted gode Skibe og laves godt Arbejde, er det paa Orlogsværftet. Den højtærede Minister sagde ogsaa, at man var overmaade tilfreds med denne Færge, og det er ikke udelukket, at den Færge, som er udført paa Orlogsværftet, i Længden kan blive ikke dyrere, men billigere end den, der er udført paa det private Værft. Jeg vil ikke hermed sige, at Skibe, som bygges paa andre Værfter, ikke er gode, det tror jeg nok, de er. Vi er bekendt for vort gode Arbejde her i Landet. Jeg tænker ogsaa, at den Færge, vi har faaet fra Helsingør Værft, er god, men jeg tror alligevel, at der er en lille Nuance saavel med Hensyn til Soliditeten som Materialet, ikke mindst Materialet, som gør, at Færgen fra Orlogsværftet sikkert vil vise sig god i det lange Løb.

Med Hensyn til Stigningen i Arbejdslønnen gør jeg opmærksom paa, at netop Orlogsværftet altid har haft og fremdeles har en lavere Arbejds løn end paa de private Værfter, saa det kan ikke være Arbejds lønnen, der er Skyld i Fordyrelsen; det maa ligge i Administrationen, i Ledelsen, og naturligvis: hvis Orlogsværftet har lagt en Del af hele sin Administration paa denne Skibsbygning, maa den allerede af den Grund blive ikke saa lidt dyrere.

Jeg tvivler altsaa ikke om, at hvis dette Værft blev ledet efter civile Principper, hvor det kan lade sig gøre, og Administrationen blev civil som ved andre Værfter, vilde Orlogsværftet kunne bygge udmærkede Skibe, uden at man kunde sige, at de blev dyrere. De blev i hvert Fald meget bedre.

Brandes: Som det flere Gange er nævnt under denne Forhandling, er der til Grund for Bedømmelsen af, hvad Færgerne skulde koste, lagt Priserne fra 1914. Jeg vil gerne dertil sige, at dette er jo ikke noget, som er enestaaende eller særligt for disse to Færgebygninger, men det var et Princip, der blev gennemført i Finanslovsforslagene og i Finanslovene: at man overhovedet paa alle Punkter skulde lægge Priserne fra 1914 til Grund. Dette skete, som vist ogsaa den højtærede Minister for offentlige Arbejder sagde, efter at man havde hørt Rigsdagens Finansudvalg, idet man ikke kunde have noget som helst andet Grundlag at rette sig efter under de meget forskellige og meget skiftende Priser den Gang. Der er altsaa ikke sket noget ualmindeligt ved denne Lejlighed; man benyttede det eneste Grundlag, man havde.

Hvad angaar Administrationen, paa hvilken man lægger nogen Skyld for den dyre Bygning eller Fordyrelsen af disse Færger, skal jeg bemærke, at de Oplysninger, der foreligger med Hensyn til Orlogsværftet, for hvilket der jo nu er nedsat en Kommission med den Opgave at gennemføre Besparelser og en anden Regel derude, godtgjorde, at der var overordentlig mange Tjenestemænd paa Orlogsværftet, især i Forhold til de derværende Arbejdere, saa at det, hvis virkelig Generalomkostningerne er regnet med — hvad jeg nu ikke er ganske sikker paa —, ikke er umuligt, at dette kan have medvirket noget til Fordyrelsen.

Jeg vil gerne, idet jeg ganske slutter mig til den højtærede Ordførers overordentlig klare og omhyggelige Paavisning af, hvad Statsrevisionens Betænkning i Virkeligheden er gaaet ud paa, og hvorledes Udvalget har stillet sig dertil, endnu tilføje, at der er jo to afgørende Synspunkter hos Statsrevisionen, nemlig at Regnskab og Bevilling skal bringes i tæt Overensstemmelse med hinanden, og at Overskridelser skal søges bevilget paa Tillægsbevillingsloven, naar der er Mulighed for, at Administrationen kender dem i rette Tid. Der er anført mange Eksempler af Statsrevisionen paa begge Tilfælde: at Bevillinger og Regnskaber ikke stemmer, og at Tillægsbevilling ikke er søgt. Da den højtærede Finansminister er til Stede, vilde det vist være heldigt, om han vilde udtale sig om disse Spørgsmaal og blot til Rigsdagens Beroligelse erklære, at han er enig i, at man skal søge hen til det, som Statsrevi-